

FUNDOWANY (58) *part praet pass pf i prawdopodobnie impf*

pf (57), *pf a. impf* (1) *SkarŻyw* 517.

fundowany (41), **fundowan** (2), fundowany *a. fundowan* (15); fundowan *VotSzl*; fundowany: fundowan *LubPs* (1 : 1).

o *jasne*; -an-, -ån.

sg m N fundowany (16), fundowån (2); ~ (*attrib*) fundowany (5); ~ (*praed*) fundowany (11), fundowån (2) *LubPs*, *VotSzl*. ◊ *A* fundowany (3). ◊ *L* fundowanym (3). ◊ *f N* fundowanå (5). ◊ *G* fundowan(e)j (1). ◊ *A* fundowanå (2). ◊ *n N* fundowané (7); -é (1), -(e) (6). ◊ *pl N m pers* fundowani (8). *subst* fundowané (7); -é (3), -(e) (4). ◊ *G* fundowanych (3). ◊ *A subst* fundowané (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Położony jako fundament, jako podstawa; tu w przen* (2) :

Szereg: »fundowany a założony« (2): a łtoią ná tym mocnym fundámencie iego od Apoštołow iego świętych fundowånym y zåłożonym *RejAp* 182v, 64v.

2. *Zåłożony* (36) :

a. *Zbudowany, wzniesiony* (14) : *LubPs N*; nie może być dom żaden thák pięknie fundowån/ albo vpłtrzony åby s czålsem łwym poczyrnieć prochem å pångczyną przypåść nie miał *RejZwierc* 172; Giula Hetman Atilin Kolno Agripine miåłto wielkie łlawne y dawne od Rzymian fundowane nád *Rene^m* rzekå mocno obległ. *StrykKron* 51 *margin*, 41, 400.

Szereg: »zbudowany, fundowany« (1): Kościoły [...] tåk *Cathedrales*, iåko *Collegiatas, Parochiales*, albo *Conuentuales* w Wilnie y gdzie indzie zbudowané/ y które máią bydz y łå zbudowané/ fundowané [*erectas, erigendas, fundatas et fundandas JanStat* 745] we wlyżytkich ich wolnościåch [...] zåchowywamy *SarnStat* 987.

W przen (8) :

fundowany na kim, na czym (7): A toć iest on grunt å on kåmień węgielny/ ná którym iest ten prawdziwy kołcioł iego fundowån *RejAp* 67; *RejPos* 139v, 313; *WujJudConf* 12v; Iåko on [*Plato*] był Kxiåżęciem Philozophow/ tåk ten [*Piotr*] był Kxiåżęciem Apoštołow. ná którym Kołcioł Pångki trfale fundowån iest *SkarJedn* 68; *WujNT* 21; *SkarKaz* 606b.

Szeregi: »fundowany i wystawiony« (1): Swiåtłocść swiåtå/ y miåłto ná gorze leżåce [...] iestci łtan duchowny/ y wlyzytek kołcioł Boży/ tåk ná Pånie Chriřtuřie/ iåko ná gorze fundowån y wyłtawiony/ że koniecznie muři być widziån *WujNT* 21.

»fundowany a założony« [*szyk 1 : 1*] (2): å pewien być może/ iż tåm tego kroleřtwå Pångkiego nie målz åni być może: gdyż nie iest ná ludzkich wymyllech zåłożone å fundowane *RejPos* 313, 139v.

»fundowan abo zbudowan« (1): ZAcne prorocctwo tu iest w Pålmi tym o Kołciele nowego Tełtåmentu/ iż miał być fundowan åbo zbudowan iåko miåłto *LubPs* T2v.

b. *Ustanowiony, urzådzony* (18) : był tåm klåřtor S. Ianå/ kthorego regulę przyiåwlyzy pånowie z Rodis/ ná tym byli fundowåni åby łtrzegli grobu Bożego od Såråcenow *BielKron* 346, 287; *RejAp* 90; *RejPos* 23; to co należy w świętych zwycåioch onych pierwlyzych Kołciołow przez łåmego Pånå Chriřtuřå fundowånnych/ przez Apoštoły iego połtånowionych/ przez piłmå święte mocnie vtwierdzonych *WujJudConf* 8; *SkarJedn* 89, 103, 206; od Swintorohå y Germonta Synå iego

Xiążąt Litewfkich wieczny ogień iáko w Rzymie v Vełty był fundowány/ ná tym mieyfcu [...] y Kápłani/ ktorzy pod gárdłem áby ogień nie zgáłł fwięty pilnowáli/ byli hoynie nádáni *StryjKron* 400; *WujNT* 511, 830; latifundia Koronné ták wielkié, że też pięć Królestw ná nie przed dwiemá łty lat były fundowáné od Papieżá: Hálickié, Kiiowfkíé, Połockié, Inflantckíé, y Polfkíé. *SarnStat* 105; zamki opátuią przy gránicy: pułzkárnie, prochownie, płátnérze, fundowáné máią, y inne áppáraty woienne *SarnStat* 131; iáko Trybunał łkárbowy w Lublinie y w Wilnie był fundowány, dla prędfzéz exequutiíéy. *SarnStat* 413, 196; *VotSzł* C4v.

Szeregi: »fundowany i postanowiony« (1): od przełlawnych Apoštołow Piotrá y Páwłá fundowány y poštánowiony Kościoł Rzymłki *SkarJedn* 103.

»fundowany i założony« (1): Iużci wżytko łpráwił y poštánowił on Kościoł fwięty przez Pána náłzego/ ktory był pełen Duchá s. y przez Apoštoły iego: á przed tym przez Proroki y przez Pátriárchy dziwnie fundowány y założony. *RejPos* 70v.

c. Zaszczepiony, zakorzeniony (4) : ci maiąc wiárę S. ielzczę od Tomáłzá S. Apoštála [!] fundowáną/ nigdy od niey nie odłtępowáli *SkarJedn* 309; iáko dla trzech przyczyn ktore w kościele Rułkim fundowáne łą/ trudno łię dobrego rzádu y obmyłłania práwego o zbáwieniu ludzkim łpodziewác kto má *SkarJedn* 356 [*idem*] A*v, 84.

3. Objęty nadaniem, uposażeniem (9) :

a. Dla którego przeznaczone jest nadanie, uposażenie; fundatus JanStat (6) : A gdzie v kościołów nie łą fundowáni przereczeni Doktorowie/ łkázuiemy/ áby nie więcýy ich było/ iedno dwá w świętym Piłmie/ dwá w Práwie Duchownym/ á piąty w Lekárłkíey náuce. *SarnStat* 180 [*idem* (2)] 197, 923.

Szereg: »postanowiony i fundowany« (3): v Kościołów przereczonych/ v których łą Doktorowie/ ábo czytáiący Práwo Duchowné y święté píłmo/ bądż zdawná/ bądż téz teraz nowo poštánowieni y fundowani/ álbo gdzie máią bydż przez nową fundácią ná nie nadáną łtáwieni *SarnStat* 180 [*idem* (2)] 197, 923.

b. Stanowiący przedmiot nadania, uposażenia (3) :

fundowany czemu (1): dochody kościołom fundowáne będą *SkarŻyw* 517.

fundowany na co (2): Biskupstwo Luckie [...] na ktore pewne dobra iako Ianowi Szebrzyn y insze zdobr W. X. L^{go} należących fundowane są *ActReg* 42; *SarnStat* 206.

Szereg: »nadany i fundowany« (1): dobrá od pomienionégo Káłztelaná Trockiégo ná Kollegium Nieświezkié *Societatis Iefu* nádáné y fundowáné *SarnStat* 206.

4. Mający oparcie na czym, umocniony, ugruntowany (11) :

fundowany na kim, na czym (8): *BibRadz* I 353v; ktorą Confelsią y z tą Apologią álbo odpowiedzią/ nie tylko wyznawamy być prawdziwą/ łzczyrą/ ná náuce Apoštołłkíey fundowáną. *WujJudConf* 14; *SkarŻyw* 111; o zacności y pewnoći píłmá ś. Ná ktorym wiara ludzi Chriłtyáńłkich fundowána/ y duchem Bożym zmocniona/ nigdy łzkodliwie łzwánkowác/ áni vpásć może. *NiemObr* 67; Aby nádzieiá wiernych byłá pewna/ ktora nie ná człowieku/ ále ná Bogu fundowána/ nigdy żadną burzą świętokrádźłkiego odłzczepieńłtwa nie może być wywrocona. *WujNT* 97, 72, 540; *SkarKazSej* 668b.

fundowany w czym (3): Enunciatum Ciceroni est quod dialectici propositionem vocant. Gruntowna powieść kilkiem słów ogárniona/ która yełt w Philozophíey álbo w świętym píłmie

fundowana/ którą zwłazczą prawdą bywa podpierana/ że yey skázić nie może. *Mącz* 254b;
*RejPosWiecz*² 92v; *ReszPrz* 36.

Szereg: »wkorzeniony a fundowany« (1): áby miełzkał Pan Kryftus w fercach wálznych/ áby wy w miłości tákowej wkorzenieni á fundowani będąc/ moglibyfcie [...] przyiąć iáfne poznánie miłości Pána Kryftułowey *RejPosWiecz*² 92v.

Synonimy: 1. założony; 2. **a.** ugruntowany, wystawiony, założony, zbudowany; **b.** postanowiony, stawiony, założony; 3. nadany; 4. umocniony, utwierdzony.

Cf **FUNDOWAĆ**

MB